

فاطمه الزهراء

سازمان اوقاف و امور خیریه
سازمان فرهنگی

« ویژه شهادت حضرت زهرا (علیها السلام) »

عبادت‌های خالصانه
کسی که عبادت‌های خالصانه خود را به سوی خدا فرستد، پروردگار بزرگ برترین مصلحت را به سویش فرو خواهد فرستاد.

(بحارالانوار، ج ۷۰، ص ۲۴۹)

سعادت‌مند حقیقی
همانا سعادت‌مند[به معنای] کامل و حقیقی کسی است که امام علی (علیه السلام) را در دوران زندگی و پس از مرگش دوست داشته باشد.

(مجمع الزوائد علامه هبشی، ج ۹، ص ۱۳۲)

عامل وحدت و در امان ماندن از تفرقه

خدا اطاعت و پیروی از ما اهل بیت را سبب برقراری نظم اجتماعی در امت اسلامی و امامت و رهبری ما را عامل وحدت و در امان ماندن از تفرقه‌ها قرار داده است.

(بحار الانوار، ج ۴۳، ص ۱۵۸)

ما برگزیدگان خداایم

ما اهل بیت رسول خدا وسیله ارتباط خدا با مخلوقاتیم ما برگزیدگان خداایم و جایگاه پاکی‌ها. ما دلیل‌های روشن خداایم و وارث پیامبران الهی.

(شرح نهج البلاغه لابن ابی الحدید، ج ۱۶، ص ۲۱۱)

اهل بهشت

تلاوت کننده سوره حدید و واقعه و الرحمن، در آسمان‌ها و زمین اهل بهشت خوانده می‌شوند.

(کنز العمال، ج ۱، ص ۵۸۲)

و چندان آتش در زیر دیگ روشن کرد که لباس‌های سیاه و دودآلود شد و از این کارها رنج و سختی زیادی به او رسید.

(علل الشرایع، ج ۲، ص ۳۶۶)

فاطمه - علیها السلام - مطیع دائم علی (علیه السلام)

حضرت امیرالمؤمنین علی (علیه السلام) می‌فرمایند: «سوگند به خدا که فاطمه -علیها السلام- هیچ‌گاه مرا خشمگین نکرد و در هیچ کاری از من سرپیچی ننمود. و من هرگاه به فاطمه -علیها السلام- نگاه می‌کردم، غم و اندوه از من زدوده می‌شد.»

(بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۱۳۴)

شفاعت فاطمه (علیها السلام)

پیامبر اکرم -صلی الله علیه و آله- می‌فرمایند: «ای فاطمه، مژده باد! که در پیشگاه خدا مقامی شایسته داری که در آن مقام برای دوستان و شیعیان شفاعت می‌کنی.»

(بحارالانوار، ج ۷۶، ص ۳۵۹)

کلام کوثر

احادیث حضرت زهرا (علیها السلام)

ارزشمندترین مردم

بهترین شما کسی است که در برخورد با مردم نرم‌تر و مهربان‌تر باشد و ارزشمندترین مردم کسانی هستند که با همسرانشان مهربان و بخشنده‌اند.

(دلال الامامه و کنز العمال، ج ۷، ص ۲۲۵)

۸

۷

۶

خشم و خشنودی فاطمه (علیها السلام)

پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند: «بی شک خداوند با خشم فاطمه به خشم می‌آید و با خشنودی او خشنود می‌شود.»

(الامالی، شیخ مفید، ص ۹۴)

تسبیحات حضرت زهرا (علیها السلام)

امام باقر (علیه السلام) می‌فرمایند: «خداوند در حمد و ستایش به چیزی برتر از تسبیح فاطمه -علیها السلام- عبادت نشده است.»

(کافی، ج ۳، ص ۳۴۳)

نفرین الهی برای دشمنان فاطمه (علیها السلام)

پیامبر اکرم (ص) می‌فرمایند: «مورد نفرین است، مورد نفرین است هر کس پس از من به فاطمه، دخترم ستم کند و حقش را غصب نماید و او را بکشد.»

(همان، ج ۷۳، ص ۳۵۴)

ایمان فاطمه (علیها السلام)

پیامبر اکرم -صلی الله علیه و آله- می‌فرمایند: «ای سلمان! به راستی که خداوند قلب و اعضای فاطمه تا استخوان‌هایش را از ایمان و یقین آکنده ساخته است؛ به گونه‌ای که در طاعت خدا جدیت دارد.»

(بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۴۶، مناقب، ج ۳، ص ۳۳۷)

انجام کارهای سخت خانه

حضرت امیرالمؤمنین (علیه السلام) درباره حضرت فاطمه زهرا (علیها السلام) می‌فرمایند: «حضرت فاطمه زهرا -علیها السلام- آنقدر با مشک، آب کشید که اثر آن در سینه‌اش آشکار شد و چندان با دست خود آسیاب کرد که دست‌هایش پینه زد و آنقدر خانه را جاروب کرد که لباس‌هایش خاک آلود گردید.»

وقف در سیره عملی حضرت فاطمه (علیها السلام)

حضرت فاطمه (علیها السلام) از جمله اولین واقفان زن در اسلام هستند و ترویج فرهنگ وقف سیره عملی آن حضرت است. از جمله مهمترین و مشهورترین موقوفات حضرت فاطمه (علیها السلام) وقف باغ‌های هفت‌گانه است که به موقوفات حضرت زهرا (علیها السلام) و حیطان سبعه معروف است. این باغ‌های هفت‌گانه، اموالی بود که رسول خدا (صلی الله علیه و آله) آنها را بدون جنگ و درگیری مالک شدند و بعداً پیامبر خدا (صلی الله علیه و آله) آنها را در زمان حیات خویش به دخترش به صورت هبه (بخشش) واگذار کرد. اطراف این باغ‌ها دیوار کشیده شده بود، به همین دلیل به آنها حیطان (دیوار) گفته می‌شود، که در شرق مدینه قرار دارد.

العواف، الصافیة، الدلال، برقه، المیش، حسنی، مشربه ام‌ابراهیم اسامی این باغ‌ها است که در کتاب‌های سفینه البحار شیخ عباس قمی و بحارالانوار جزئیات این موقوفات آمده است و حتی مطرح شده است که این باغ‌ها ۲۴ هزار تا ۷۰ هزار درهم درآمد سالانه داشته است.

بخش دیگری از موقوفات حضرت فاطمه (علیها السلام) زمین‌هایی بوده که توسط آن بزرگوار و حضرت علی (علیه السلام) آباد شده است و خود حضرت زهرا (علیها السلام) و حضرت علی (علیه السلام) بعد از اینکه این زمین‌ها را آباد کردند و چاه و چشمه در آنها به وجود آوردند، آنها را وقف کردند.

حضرت آیت‌الله العظمی امام خامنه‌ای (مد ظله‌العالی):

کوثر تمام نشدنی است

بیشترین سنی که برای فاطمه زهرا (سلام‌الله‌علیها) طبق تواریخ مختلف گفته می‌شود، از هجده سال است تا بیست و دو سال. از آن تکریمی که امیرالمؤمنین (علیه‌السلام) برای ایشان قائل است و از آن تکریمی که در روایات و کلمات همه ائمه (علیهم‌السلام) درباره فاطمه زهرا (سلام‌الله‌علیها) آمده، انسان می‌فهمد که چه عظمت و شیفتگی در کلمات ائمه (علیهم‌السلام) نسبت به فاطمه‌ی زهرا (علیها‌السلام) موج می‌زند. هر یک از ائمه (علیهم‌السلام) شط خروشان‌ی هستند که فضای معرفت و استعدادهای بشری را سیراب و بارور کرده‌اند و همه‌ی این جویبارها از این چشمه سرازیر می‌شوند؛ چشمه‌ی جوشان فاطمه‌ی زهرا (سلام‌الله‌علیها). روایات صادقین (علیهم‌السلام)، عظمت حضرت رضا (علیه‌السلام) و موسی بن جعفر (علیه‌السلام) و ائمه‌ی بعدی (علیهم‌السلام)، مقام والای حضرت بقیه‌الله (ارواحنا فداه)، همه جویبارهای آن کوثرند؛ آن کوثر تمام نشدنی، آن چشمه‌ی جوشان؛ برکات فاطمه‌ی زهرا (علیها‌السلام) اینهاست.

ام اییها (علیها‌السلام)

«ویژه شهادت حضرت زهرا (علیها‌السلام)»

فداها آبوها

پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و علی (علیه‌السلام) به جنگ تبوک رفته بودند. می‌دانست اولین خانه‌ای که پدر بعد از بازگشت، پامی گذارد خانه اوست. خود و فرزندانش را با گوشواره و گردنبند نقره زینت نمود. روسری‌اش را با زعفران رنگین ساخت. پرده‌ای هم برای اتاق تهیه دید و از پنجره آویزان کرد.

جنگ تمام شد. پدر مثل همیشه آمد تا فاطمه‌اش را ببیند و برود؛ اما همین که پا به خانه گذاشت، با ناراحتی بازگشت و به مسجد رفت. فاطمه (علیها‌السلام) متوجه ناراحتی پدرش شد. تمام آنچه را که برای زینت خود، بچه‌ها و اتاق تهیه کرده بود، در آورد و همه را برای پدر فرستاد و پیام داد به هر کسی که صلاح می‌داند، در راه خداوند بدهد. اسباب و وسایل را که به دستش رساندند، سه مرتبه فرمود: «فداها آبوها؛ پدرش فدایش باد! دنیا از برای محمد و اهل بیتش نخواهد بود و چنانچه دنیا به اندازه بال پشه‌ای ارزش می‌داشت، ذره‌ای از آن را کافران بهره‌مند نمی‌شدند.» (بحارالانوار؛ ج ۴۳، ص ۲۰، ح ۷)

پاره وجود من

رسول خدا (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) سؤال کرد: «چه چیزی برای بانوان بهتر است؟» کسی پاسخی نداشت. علی (علیه‌السلام) پیش فاطمه (علیها‌السلام) رفت و از او سؤال کرد. فاطمه (علیها‌السلام) گفت: «برای آنان این بهتر است که نه آنها مردان بیگانه را ببینند

و نه مردان بیگانه آنها را.» علی بازگشت و این پاسخ همسرش را بازگو کرد. رسول خدا (ص) فرمود: «چه کسی این پاسخ را به تو داد؟» علی (علیه‌السلام) عرض کرد: «فاطمه.» پیامبر (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) فرمود: «او پاره وجود من است!» (حلیه الاولیاء و طبقات الاصفیاء، ج ۲، ص ۴۰)

هیچ

همسرش فرمود: «ای فاطمه، در منزل چه داریم؟» فاطمه پاسخ داد: «قسم به حقیقت تو! سه روز است که هیچ نداریم.» فرمود: «چرا قبلاً نگفته‌ای؟» جواب داد: «پدرم، رسول خدا (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) مرا نهی فرمود از اینکه چیزی را از شوهرم درخواست کنم که قادر بر انجام آن نباشد.» (اعیان‌الشیعة، ج ۱، ص ۳۲۲)

اول همسایه

پسرش او را دید که مشغول نماز است و برای مردان و زنان دعا می‌کند. هر چه گوش کرد دید مادر فقط برای دیگران دعا می‌کند، برای خود از خدا هیچ نخواست، کوچک‌ترین دعایی حتی! جلو رفت. – مادر، چرا کمی برای خودت دعا نمی‌کنی، همچنان که برای دیگران دعا کردی؟

فاطمه (علیها‌السلام) نگاهی به چشمان معصوم حسنش کرد.

– فرزندم! اول همسایه، بعد خانه.

(بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۸۵)

اولین

پدر فرمود: «دخترم، گریه نکن!» گفت: «پدرجان! به خاطر رفتاری که بعد از شما با من می‌شود گریه نمی‌کنم، گریه‌ام از فراق شماست.» فرمود: «مژده باد تو را که به زودی به من ملحق خواهی شد؛ چرا که تو اولین

کسی از اهل بیتم هستی که به من می‌پیوندی.» لبخند به لب‌هایش آمد. (بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۱۵۶)

اذان

گفت: «دل‌م تنگ است. آرزو دارم صدای اذان بلال، اذان گوی پدرم را بشنوم.» خبر به گوش بلال رسید. عهد کرده بود بعد از پیامبر لب به اذان نگشاید؛ اما نتوانست آرزوی فاطمه (علیها‌السلام) را نادیده گیرد. به پشت بام رفت و بار دیگر ندا داد: «الله اکبر، الله اکبر!» فاطمه (علیها‌السلام) با شنیدن اذان بلال به یاد خاطرات دوران پدر افتاد و گریه سر داد. اذان بلال به «أشهد أن محمداً رسول الله» رسید. فاطمه (علیها‌السلام) دیگر تاب نیاورد. با ناله از هوش رفت و روی زمین افتاد. خبر به گوش بلال رسید.

– ای بلال، ساکت شو. چیزی نمانده است که دختر رسول‌الله (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) جان دهد. بلال ساکت شد و اذان را همان‌طور نیمه رها کرد. وقتی فاطمه به هوش آمد از بلال خواست تا اذان را ادامه دهد، اما بلال قبول نکرد و گفت: «ای سرور زنان! می‌ترسم مشکلی برای شما پیش آید.» و فاطمه دیگر هیچ نگفت.

(بحارالانوار، ج ۴۳، ص ۱۵۷، ح ۷)

نور علی نور

(حضرت فاطمه (علیها‌السلام) از زبان معصومین)

آثار محبت به فاطمه (علیها‌السلام)

پیامبر اکرم – صلی الله علیه و آله – می‌فرمایند: «هر کس فاطمه، دخترتم

را دوست بدارد، در بهشت با من است، و هر کس با او دشمنی ورزد، در آتش [دوزخ] است.»

(همان، ج ۲۷، ص ۱۱۶)

اطاعت از فاطمه (علیها‌السلام)

امام باقر (علیه‌السلام) می‌فرمایند: «اطاعت از فاطمه –علیها‌السلام– بر تمامی آفریدگان خدا از جن و آدمیان و پرندگان و وحوش و پیامبران و فرشتگان واجب است.»

(دلائل الامامه، ص ۲۸)

آثار نام فاطمه (علیها‌السلام)

امام کاظم (علیه‌السلام) می‌فرمایند: «در خانه‌ای که نام محمد یا احمد یا علی یا حسن یا حسین یا جعفر یا طالب یا عبدالله و یا از میان زنان، فاطمه باشد، فقر [و تنگدستی] وارد نمی‌شود.»

(کافی، ج ۶، ص ۱۹)

احترام به نام فاطمه (علیها‌السلام)

امام صادق (علیه‌السلام) به شخصی که نام دخترش را فاطمه گذاشته بود، فرمود: «حالا که نام او را فاطمه گذاشته‌ای، پس دشنامش مده، نفرینش مکن و کنکش مزن.»

(کافی، ج ۶، ص ۴۸)

الگوی نمونه

امام زمان (علیه‌السلام) در یکی از نامه‌هایشان می‌فرمایند: «در دختر پیامبر خدا –صلی الله علیه و آله– برای من الگوی نیکویی است.»

(بحارالانوار، ج ۵۳، ص ۱۸۰)

۵

۴

۳

۲

۱

